

Lesarabræv

Vaktarskipið

Í eini grein í Dimmalætting og Sosialinum 12.02.99 las eg, at Johan Dalsgaard ikki fann seg í at vera við til at gjalda 40 mill. kr. í meir-kostnaði til eitt vaktarskip.

Hetta er ikki fyrstu ferð, skrivað verður um evnið.

Tað er undrunarvert, at fólk kunnu hugsa so lítið.

Eitt skip, sum landsstýrið skal byggja í Føroyum fyri 120 mill. kr. ella 40 mill. kr. meira enn uttanlands, kemur ikki at kosta landskassanum 120 mill. kr.

Kostar skipið 80 mill. kr. uttanlands, ja, so skal landskassin av við hesar 80 mill. kr., stuðul íroknaður í viðkomandi landi.

Verður hinvegin bygt í Føroyum, fær landskassin aftur avgjöld av: tilfari, útstyri, skattakrónum av arbeiðslonum o.a.

Haraftratur gevur tað arbeiði til feroyskar hendur, samstundis sum stuðulin úr ALS verður minni til nokur fólk í háltannað ár. Alt í alt kemur skipið ikki at kosta landskassanum meira enn einar 85-90 mill. kr.

Tað er sjálvsagt, at landsstýrið gongur á odda, har tað lónar seg, tí tað er tað landsstýrið vil, tá ið hugsað verður um aðrar vinnur.

Her er nakað spinnandi galið, skrivur J. D., at feroingar ikki kunnu byggja í Kina, tá ið feløg í øðrum londum kunnu byggja har.

Her hava J. D. og onnur við honum misstilt stöðuna.

Tá tað er talan um *privat feløg* bæði í Føroyum og uttanlands er sjálvsagt, at bygt verður har tann veruligi kostnaðurin er minst, tí hjá *privatum feløgum* eru tað ongar beinleiðis og óbeinleiðis skatta- og avgjaldskrónur, sum rulla í kassan av tí, at skipið er bygt í heimalandinum.

Tá talan er um tað almenna skulu allar skatta- og

avgjaldskrónur trekkjast frá og haraftrat aðrar samfelagsligar ávirkanir takast við, fyri at finna tann veruligi kostnaðin um bygt verður í Føroyum. Møguliga verður kostnaðurin umleið tann sami.

Tá ið so útvarpið nú ein dagin kemur við teimum boðum, at skipið kann byggjast í Noregi fyri einar 95 mill. kr. og í Føroyum fyri 118 mill. kr. og við øllum skatta- og avgjaldskrónum, og øðrum samfelagsligum áviknanum, kostar skipið umleið 110 mill. kr., t.v.s. 8 mill. kr. í afturberingum, ljóðar hetta langt úti í minum oyrum.

Eitt er givið, at tað enda eini 75 oyru av hvørjari tjentari krónu aftur í landskassanum so ella so, umframt allar aðrar afturberingar og ávirkanir.

Haraftrat kann tað geva útlendingum áhuga at byggja í Føroyum, tá teir vita, at feroingar halda skipasmíðið viðlíka, tað gevur so aftur krónur í landskassan.

Alt hetta visir bara, hvussu vánaligir ráðgevararnir eru, sum ráðgeva landsstýrinum, og hvar orðið lotuvinningur kemur til sín rätt.

Eitt er givið, at hugtakið *»uppá longri sikt«* duga nú allir í landsstýri og lögtingi at siga, men fáir vita, hvat tað merkir.

Í síni tíð varð *»Tjaldrið«* bygt í Noregi, tað man vera ljótasta sveisingararbeiði, sum er á nokrum skipi, og tað skal ikki undra meg, at tær flestu sveisingarnar so við og við eru gjørdar um aftur í Føroyum.

D. Danielsen

P.S. Tey nýggju donsku vaktarskipini eru bygd í Danmark.

Kílin

Vit kjakast hava hesa öld um sjálvstýri og amt, í tvíningum fólkid var, og fólkasálin sett í pant.

Ein kili settur í vart fólk - tað upplivdi mong ein tjóð. Ein útlensk megj valdi tók, slókt var nærum hvør glóð.

Annar parturin av fólkunum fekk stuðul uttanifrá, so berjast kundi niður hvør ein sjálvbjargnis trá.

Droymt hava nógvir feroingar, at teirra ævinliga kjak í eina heila öld var lagt aftur um bak.

Saman skulu vit standa um okkara land og fólk, kjakast um dagligdagin, men verja egnan ættarból.

Ein dreymur verður veruleiki, øll orka nýstátá skal at menna okkara samfelag og tað bæði odda og hæl.

Steinhjörn B. Jacobsen

Føroya Symfoniorkestur:

Konsert í Norðurlandahúsinum sunnudagin

Á 38. konsert Føroya Symfoniorkesturs í Norðurlandahúsinum sunnudagin 28. februar kl. 16.00 verður Peter Birgir Petersen solistur við klaverkonsert nr 23 av W. A. Mozart. Á skránni verður annars ouverturan til *»Brúðleyp Figaros«* av Mozart og symfoni nr. 6 í C-dur av Schubert.

Orkestrið verður stjórnað av Anders Öberg, solocellisti í kongaliga kapellinum

Savnsmynd

Ouverturan til *»Brúðleyp Figaros«* av W. A. Mozart

Konsertin byrjar við tí kendu ouverturuni til *»Brúðleyp Figaros«* av W. A. Mozart, og er hon uttan samanburð tann skemtiligasta og mest veitslendinga av øllum ouverturum hjá Mozart. Neyvan hevur nakar á so listarligan hátt endurgivið í tónum eitt so hugvekjandi og brúsanandi lívskæti! Tú merkir beinanvegin, at hetta er ouvertura – ella kanska rættari ouverturan – til skemtileik. Tónleikurin er sum ein íða, tú verður drigin at. Tað byrjar veikt, pianissimo, einsont í strúkunum – argað eitt sindur av fagottunum – hinir blásararnir taka undir í meldrinum og so knappliga brestur á fagnaðurin í einum fortissimo í øllum orkestrinum. Og so verður ikki steðgað á aftur; nú gongur tað upp og niður eftir streingjunum, og úr øllum ættum koma nýggj og eiggilig tema, skemtilig sforzato, sum í einum dansiringsi, ið ljúfur á tremur av lívsgleði.

Klaverkonsert nr. 23 av W. A. Mozart
Solistur: Peter Birgir Petersen

Undan hesi konsertini hevði Mozart skrivað eina klaverkonsert í d-moll – heldur tung og ofrætta kend í sínum lagdóm – hon gjørdist sera nøg umhildin í seinni romantiska tíðarskeiðinum, men varð ikki so væl móttikin av teim heldur óvornum og vertskapslaðu áhoyrunum í Wien á døgum Mozarts. Haraftrímóti fall wienarunum væl konsertin nr. 23 í A-dur, sum umboðar eina verð av ljósi og yndi. Men aftan fyri glampen og kæti goymir seg mangur hugsunarsamur og sorgblíður tanki í hesum verki. So konsertin má sigast at vera næstan í tvíningum. Uttan at hugsa nærri, letur tú teg tæla av tí sorgloysi og kæti, sum streymar úr fyrsta satsinum – og hetta hevur helst eisini verið ætlan Mozarts – men lurta tú nærr eftir teim subtilu ella finligu kenslubrigdum Mozarts, finnur tú í fyrsta satsinum mangt, sum ber brá av duldu sorgblíðni. Alt ljómar tó

»milt og blítt«, og kemst tað ivaleyst av teimum ljóðfór-um, brúkt verða; har eru ongar trompetir ella paukur, og klarinetarnar eru í staðin fyri vanliga oboir. Annar satsurin hevur ein sorgblíðan lagdóm, men tunglyndi er sveipað í undurbar, vøkur lög. Seinasti satsurin er haraftrímóti allur sum hann er jáligr og kveistravurtur sum við gandastavi allar myrkar kenslur. Satsurin er ein rondo full av lívsgjáltan. Henda klaverkonsertin er ein tann mest vælumtókta og mest spælda av klaververkum Mozarts.

Franz Schubert:
Symfoni nr 6 í C-dur, D 589

Henda symfonin av Schubert verður kallað *»tann lítla«*, og varð hon liðugt skrivað í 1818. Hon verður ofta mett sum eitt *»skiftisverk«*, har Schubert roynir at finna sín egna stíl, og merkist hetta kanska serliga, hvussu hann handfær blásararnar, sum her hava ein nøg meira sjálvsstöðugan lut í polyfona partinum og gjøgnumførings-

partinum enn tú finnur tað hjá undangongummonnum hansara, Haydn og Mozart; eisini skapar hann við blásarunum ein ríkar harmonik ella samljóð. Men hóast hesi eyðkenni, so minnir hann enn nógver sínar nevndu wienerklassisku fyrimyndir. Men tann sangbæri andantesatsurin – Schubert verður nevndur sum sangtónasetarin burturav, og gjørdi hann í sínum stutta lívi log til meira enn 600 yrkingar – og tann áhugaverda scherzoin ber í sær eyðkenni Schuberts; eyðkenni og drøg, sum gera, at Schubert verður mettur undangongumaður innan romantiska tíðarbilið. Tilik drøg hómost kanska serliga í síðutemaunum.

Hetta verður tann 38. konsertin hjá FSO síðani stovnanina, og verður næsta konsertin 27. juni saman við einum finsku kamarorkestri við Pekka Helasvuo sum dirigenti.